

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Hannu Takkula	Suomi.fi	24.02.2026 12:01:52 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (2 sivua)

LAPIN LIITTO

LAUSUNTO

24.2.2026

58/00.04.01/2026

Viite: Lausuntopyyntö 17.2.2026 Savukosken kunnan periaatepäätös uraania tai toriumia sisältävästä koe- ja kaivostoiminnasta

Lapin liiton lausunto Savukosken kunnan hallitukselle - Savukosken kunnan periaatepäätös uraania tai toriumia sisältävästä koe- ja kaivostoiminnasta

Lapin liitto kiittää Savukosken kuntaa mahdollisuudesta lausua valmistelussa olevasta periaatepäätöksestä, jonka mukaan kunta ei puoltaisi uraania tai toriumia sisältävää koe- ja kaivostoimintaa tai muuta kaivostoimintaa, josta aiheutuu merkittävää haittaa tai vaaraa ympäristölle kunnan alueella.

LAUSUNTO

Lapin liitto esittää kantanaan seuraavaa:

Suhde maakuntakaavoitukseen ja alueellisiin strategioihin

Soklin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava on saanut lainvoiman Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi 16.5.2012 Soklin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavasta tehdyt valitukset. Vaihemaakuntakaavassa Soklin kaivosalueita on osoitettu kaivosalue merkinnällä (EK). Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla jo on kaivostoimintaa tai joilla on todettu, arvioitu tai inventoitu sellaisia malmi- ja mineraaliesiintymiä, että kaivostoiminta on todennäköistä. Lapin liiton näkemyksen mukaan ja hankkeesta saatujen nykytietojen perusteella Soklin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava on ajantasalla suhteessa suunniteltuun kaivoshankkeeseen. Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Soklin osayleiskaava, joten maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella voimassa muilta kuin yleiskaavan muuttamista koskevan vaikutuksen osalta. Lapin liiton tietojen mukaan alueella ei ole vireillä kunnan yleiskaavan muuttamista.

Lapin liiton maakuntavaltuusto hyväksyi 1.12.2025 Lappi sopimuksen 2026-2029, joka sisältää maakuntasuunnitelman vuoteen 2045 sekä maakuntaohjelman vuosille 2026–2029. Lappi sopimuksen mukaan Lappi edistää kestäväää ja vastuullista kasvua puhtaan talouden, uusiutuvan energian, kaivostoiminnan, metsäteollisuuden ja matkailun teemoissa koko Euroopan hyväksi. Lapin elinkeinorakenne perustuu vahvasti luonnonvaroihin, luonnonolosuhteisiin ja kulttuurisesti tärkeisiin elinkeinoihin, jotka muodostavat alueen elinvoimaisuuden perustan. Kaivostoiminta ja siihen liittyvä malminetsintä vahvistavat osaltaan Suomen ja Euroopan huoltovarmuutta ja omavaraisuutta kriittisten raaka-aineiden suhteen. Soklin kaivoshanke on myös tunnistettu Lappi sopimuksen aluerakenteen visiokartassa 2045+. Visiokartan mineraalipotentialisella alueella on haluttu informoida Lapin merkittävästä mineraalipotentialista ja osoittaa, että alueelta on suuri mahdollisuus löytää taloudellisesti kannattavia mineraaliesiintymiä. Alueeseen kiinteästi liittyvät olemassa olevat ja suunnitellut kaivosalueet, kuten suunniteltu Soklin kaivoshanke. Lapin mineraalivarannot tekevät alueesta tärkeän osan Suomen ja EU:n raaka-ainestrategiaa.

Maakuntakaavoituksen ja Lappi sopimuksen 2026-2029 osalta Soklin kaivoshanke on tunnistettu merkittäväksi maakunnallisesti hankkeeksi, jolla voi olla myös valtakunnallista ja Euroopan tasoista merkittävyyttä.

Elinvoimavaikutukset ja pitkävälin aluetaloudelliset näkökulmat

Luonnonvarojen hyödyntämiseen liittyvät ratkaisut vaikuttavat aluetalouteen pitkällä aikavälillä. Raaka-ainemarkkinat, energiapolitiikka ja teknologinen kehitys muuttuvat, ja niiden kehityksellä voi olla vaikutuksia myös kuntien tulevaisuuden mahdollisuuksiin.

Lapin liitto toteaa, että kunnallinen linjaus voi vahvistaa kunnan profiloitumista luonnon monikäyttöön ja ympäristönsuojeluun nojaavana alueena, millä voi olla myönteistä merkitystä esimerkiksi matkailun ja muiden luontoperustaisten elinkeinojen näkökulmasta. Samalla päätöksenteossa on tarkoituksenmukaista tarkastella vaihtoehtoisia kehitysskenaarioita ja arvioida vaikutuksia kunnan elinkeinorakenteeseen, työllisyyteen ja investointimahdollisuuksiin. Huolellinen vaikutusten ennakoarviointi tukee päätöksenteon johdonmukaisuutta ja vahvistaa kunnan pitkän aikavälin resilienssiä.

Periaatepäätöksen vaikutukset toimintaympäristöön ja sidosryhmäsuhteisiin

Periaatepäätöksellä voi olla vaikutuksia kunnan toimintaympäristön ennakoitavuuteen ja tulevien investointien arviointiin. Vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti kyseisiä mineraaleja koskeviin mahdollisiin hankkeisiin. On kuitenkin hyvä huomioida, että uraani voi esiintyä sivuminaalina muiden metallien yhteydessä, mikä voi käytännössä vaikuttaa päätöksen tulkintaan. Lisäksi linjauksella voi olla epäsuoria vaikutuksia malminetsintään, tutkimustoimintaan sekä osaamis- ja alihankintaverkostoihin toimintaympäristön ennakoitavuuden kautta.

Lapin liitto toteaa, että kunnalla on oikeus määritellä omaa elinkeinopoliittista linjaansa. Samalla on tarkoituksenmukaista arvioida päätöksen mahdollisia vaikutuksia aluekehitykseen, tutkimus- ja osaamistoimintaan sekä maakunnalliseen kokonaisuuteen osana valmistelua.

Ympäristöhaittojen arviointi osana lainsäädäntöjärjestelmää

Kaivostoiminnan ympäristövaikutusten arviointi ja hyväksyttävyys perustuvat Suomessa lainsäädäntöön, joka sisältää useita vaiheita vaikutusten selvittämiseksi ja merkittävien haittojen ehkäisemiseksi. Ympäristövaikutusten arviointimenettely, kaavoitus, ympäristölupaprosessi sekä kaivoslain mukainen lupamenettely muodostavat kokonaisuuden, jossa hankkeen vaikutukset arvioidaan ennen toiminnan aloittamista.

Lapin liitto katsoo, että periaatepäätöksen suhde tähän voimassa olevaan sääntelykehikkoon on hyvä kuvata selkeästi, jotta päätöksen tavoitteet ja sen rooli suhteessa lain mukaisiin arviointi- ja lupamenettelyihin hahmottuvat johdonmukaisesti.

LAPIN LIITTO

Hannu Takkula, vs. maakuntajohtaja

Lausunnon valmistelijat:
Ida Paaso, projektipäällikkö
Ari Pesonen, suunnittelujohtaja